

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform prevederilor articolul 11 din Legea 282/2007 pentru ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992 „Ministerele și celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, după caz, vor lua măsurile necesare în vederea aplicării dispozițiilor prezentei legi.” În unele interpretări prevederile acestui articol respectiv cele cuprinse în Cartă, creează direct drepturi și obligații în legătură cu promovarea folosirii limbilor regionale sau minoritare în administrația publică, inclusiv la nivelul serviciilor publice deconcentrate. Există însă și alte opinii conform căroră în lipsa unor norme juridice explicitate la nivelul legislației țării aceste prevederi nu pot fi aplicate. Ca atare, deși alin. (2) al articolului 120 din Constituție reglementează fără echivoc că „în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă se asigură folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate” această prevedere nu se aplică pentru că se trimit la partea finală al alineatului, adică „în condițiile prevăzută de legea organică”, și se interpretează că în lipsa unor astfel de prevederi din legea organică enunțul de bază nu se aplică. În mod evident această prevedere finală se referă doar la posibilitatea includerii în legi organice al unor condiționalități care limitează folosirea dreptului enunțat în art. 120, iar lipsa acestor condiționalități duce la ideea aplicării dreptului fără nici un fel de restricționări.

Mai mult, alin. (2) al art. 11 din Constituție spune clar că „Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”. Se pare însă că juriști din aparatul prefecturilor, respectiv conducătorilor al autorităților deconcentrate nu cunosc și interpretează corect normele legale în vigoare, ca atare este nevoie să se introducă explicit norme în fiecare lege specifică prin care se poate garanta folosirea drepturilor constituționale ale persoanelor aparținând minorităților naționale.

Deși litera c) din alineatul (1) al art. 3 prevede clar că persoana fizică căreia îi poate fi încredințat managementul instituțiilor publice trebuie să întrunească „condițiile de studii, de pregătire culturală,” în interpretarea unor juriști aceasta nu înseamnă și necesitatea cunoașterii culturii, respectiv al limbii unei minorități naționale dacă activitatea acestei instituții are legătură cu această cultură, ca atare există decizii conform căreia solicitarea de către autoritate a acestei condiții reprezintă

un act discriminatoriu. Pentru a clarifica această problemă, respectiv a garanta dreptul prevăzut în Constituție este nevoie de explicitarea în lege a acestei condiționalități.

Inițiatori,

Márton Árpád
Deputat UDMR

Máté András
Deputat UDMR